
Mladí vědci vědí, kolik hormonů „nacucá“ rostlinná buňka

Mladí vědci vědí, kolik hormonů „nacucá“ rostlinná buňka

PRAVO

5.12.2008, rubrika: Studium, strana: 17, autor: Jan Kovařík

„Víme, kolik hormonů nacucá rostlinná buňka a co vypuzuje. Čili jde o jakousi látkovou výměnu,“ objasnil mi populárním způsobem bakalář Petr Hošek (22) z pražského ČVUT, jenž studuje na fakultě biomedicínského inženýrství a je čerstvým držitelem Ceny Josefa Hlávky. Ta obnáší 20 tisíc Kč.

Ve své práci v Ústavu experimentální botaniky vytvořil model transportu rostlinných hormonů. Na koleji pomáhá při správě počítačové sítě a na otázku, co podnikne s penězi, poznamenal, že je „zatím dá na účet“. Ve skutečnosti prý půjdou na domácnost a o detailním upotřebení rozhodne rada domácnosti, což je zřejmě krycí výraz pro přítelkyni. „Prostě jsem se osamostatnil,“ vysvětluje.

Na hlavě má černý šátek, jaký ještě nedávno nosil houslový virtuos Šporcl, ale s napodobováním to nemá nic společného. „Padaly mi vlasy do očí, tak jsem je dal pod šátek,“ odušil Hošek a na důkaz ukázal bohatou kštici zvlněných vlasů.

Na základě vědecké práce mu ústav nabídl zaměstnání na čtvrt úvazku. „Budu pokračovat na své bakalářské práci,“ těší se Hošek, jemuž při předávání cen na Hlávkově zámku v Lužanech čestný prezident Akademie věd ČR Rudolf Zahradník načrtl, jaká ho čeká cesta: „Vědcův život začíná v pondělí ráno a končí v neděli večer.“

Filmy bez kina

Magistr Filip Cenek (32) z Filmové a televizní fakulty AMU dostal pozvání do Lužan za práci Filmy bez kina aneb Práce s pohyblivým obrazem v galeriích.

„Peníze za cenu? Vložíím je možná do vyvolání jednoho filmu, to je poněkud drahá záležitost,“ prozradil mladík ve svetrku, jemuž by jeho věk těžko někdo hádal. Ale i tak už přednáší na technice v Brně na téma vizuální kompozice v čase. Žije v moravské metropoli s partnerkou, která také studovala umění a „dobře kreslí“.

Transplantace rohovky

„Za co jsem dostala Hlávkovu cenu? Za práci o transplantaci rohovky,“ řekla Právu MUDr. Magdaléna Netuková, Ph. D., (31) vdaná černovláška po 2. atestaci ze 3. lékařské fakulty.

Více než dva roky pracovala ve výzkumu ve Velké Británii a nepochybuje o tom, že ČR patří v transplantaci oční rohovky na přední pozici ve světě. Dokládá to i čísla: „V Česku se ročně provede na 600 takových transplantací, v Británii kolem dvou tisíc a v USA na 30 tisíc. Fakt jsme v tom dobří.“

Doplní, že jsou dvě hlavní skupiny příjemců – lidé s vrozenými vadami rohovky a ti, u nichž nastaly změny průhlednosti rohovky po zánětech.

Rozdělili 1,4 miliónu

„Před sto lety zemřel největší mecenáš české vědy a kultury Josef Hlávka, který veškerý svůj majetek odkázal českému národu. Jeho nadace z výnosu majetku uspokojuje i potřeby mladých vědců,“ prohlásil v Lužanech šéf nadace profesor Václav Pavlíček, když rozdělil mezi 44 nových držitelů Ceny Josefa Hlávky z pražských a brněnských vysokých škol na 900 tisíc korun.

Hlávkovou medailí (a 50 tisíc Kč) byli poctěni čtyři vynikající čeští vědci a podle mecenášovy závěti převzaly finanční částky také město Přeštice a Národní muzeum v Praze (po 100 tisících) a klatovské Gymnázium J. Vrchlického (80 tisíc). Laureátům přišli blahopřát i mnozí rektori, ale i současný šéf Akademie věd České republiky Václav Pačes, který jim připomněl Hlávkovu zásadu „vrátit společnosti to, co jim svou podporou umožnila získat“.